

М.Х.ДУЛАТИ АТЫНДАҒЫ ТАРАЗ УНИВЕРСИТЕТІ

**2025 ЖЫЛДЫҢ 05-12 ЖЕЛТОҚСАН КҮНДЕРІ АРАЛЫҒЫНДА
СТУДЕНТТІҢ ӘЛЕУМЕТТІК ЖАҒДАЙЫН АНЫҚТАУ БОЙЫНША САУАЛНАМА
ҚОРЫТЫНДЫСЫ**

**Тараз – 2025ж.
АЛҒЫ СӨЗ**

1. ӘЗІРЛЕГЕН:

Әлеуметтік жұмыс басқармасының басшысы – А.Б. Ұлтанбаев, Дінтану бойынша бас маманы – Б. Алпысбаев, Жастармен жұмыс бөлімінің маманы – А. Батыркулова

2. ЕНГІЗІЛДІ:

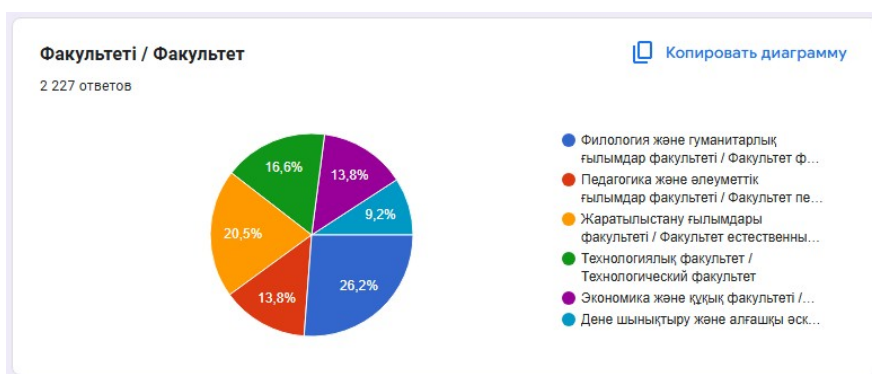
Әлеуметтік жұмыс басқармасы

**СТУДЕНТТІҢ ӘЛЕУМЕТТІК ЖАҒДАЙЫН АНЫҚТАУ БОЙЫНША САУАЛНАМА
ҚОРЫТЫНДЫСЫ**

2025 жылдың 05-12 желтоқсан күндері аралығында университеттің барлық факультет студенттері арасында <https://forms.gle/Vsm31cGxwZwd46to7> «google.forms» бағдарлама арқылы Студенттің әлеуметтік жағдайын анықтау бойынша сауалнамаға 2 227 студент қатысты.

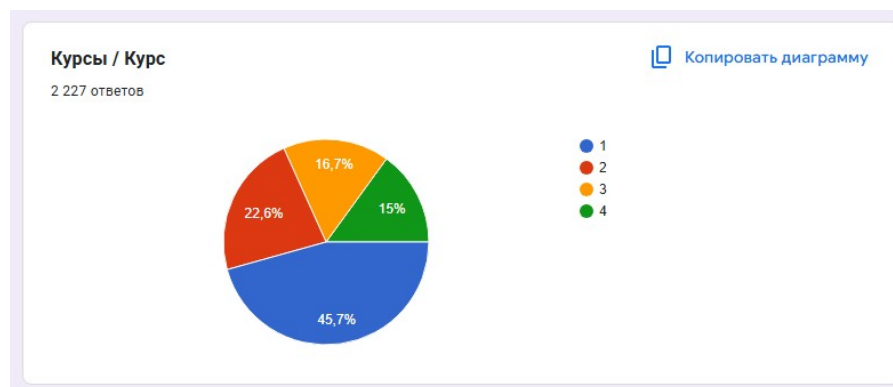
Факультет

«Филология және гуманитарлық ғылымдар» факультеті – 583;
«Педагогика және әлеуметтік ғылымдар» факультеті – 307;
«Жаратылыстану ғылымдары» факультеті – 457;
«Дене шынықтыру және алғашқы әскери дайындық» факультеті – 204;
«Технологиялық» факультет – 369;
«Экономика және құқық» факультеті – 307.

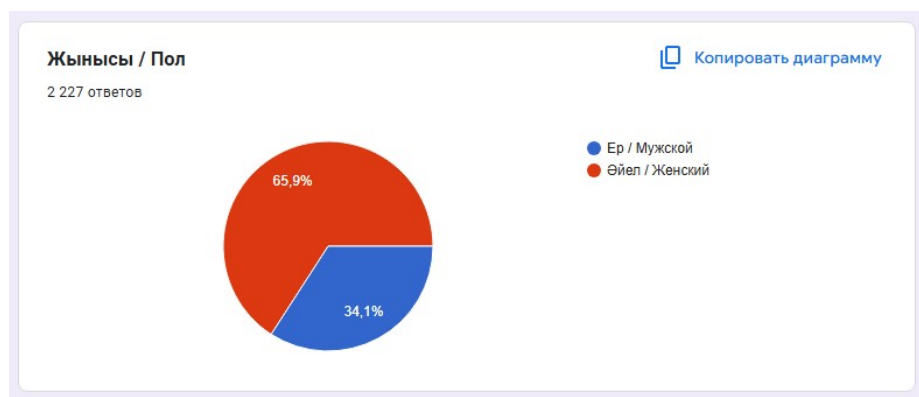
Курсы

1 курс – 1 017;
2 курс – 503;
3 курс – 373;
4 курс – 334.

Жынысы

Ер – 760;
Әйел – 1 467.

Отбасы жағдайы

Көпбалалы – 661;

Толық отбасы – 1 227;

Толық отбасы емес – 339.

Қай жатақханада тұрасыз?

№1 жатақхана – 268;

№2 жатақхана – 119.

Сіз қай жерде тұрасыз?

өз үйіңде – 1 402;

жатақханада – 207;

пәтер жалдаймын – 377;
туыстарымның үйінде – 241.

1. Университетті таңдауға кім ықпал етті?

ата-анам – 1 675;
мектебім – 69;
кәсіби бағдар берген оқытушылар – 374;
досым – 109.

Талдау: Студенттердің басым бөлігі университетті таңдауда ата-ананың ықпалы жоғары екенін көрсеткен. Бұл талапкерлердің саналы кәсіби бағдардан гөрі отбасы шешіміне сүйенетінін байқатады.

Ұсыныс:

- Мектептермен кәсіби бағдар жұмысын күшейту;
- Талапкерлерге арналған ашық есік күндерін кеңейту;
- Студенттер мен түлектердің қатысуымен кәсіби мотивациялық кездесулер ұйымдастыру.

2. Университет кітапханаларының жұмысына көзқарасыңыз?

толық қанағаттанамын – 1 834;
қызмет көрсету деңгейі төмен – 165;
кітап қоры жеткіліксіз – 228.

Талдау: Кітапхана жұмысына қанағаттану деңгейі жоғары, алайда бір бөлігі кітап қоры жеткіліксіз екенін көрсеткен.

Ұсыныс:

- Электронды кітапхана қорын кеңейту;
- Оқу бағдарламаларына сәйкес жаңа әдебиеттермен толықтыру;
- Студенттерден тұрақты кері байланыс жинау.

3. Университет асханаларына көңіліңіз толады ма?

толық қанағаттанамын – 1 469;

бағасы жоғары – 648;

гигиеналық талаптар сақталмаған – 110.

Талдау: Көпшілік студент асхана қызметіне қанағаттанғанымен, бағаның жоғары болуы және гигиеналық талаптарға қатысты шағымдар бар.

Ұсыныс:

- Асхана бағасына мониторинг жүргізу;
- Әлеуметтік бағадағы мәзір енгізу;
- Санитарлық бақылауды күшейту.

4. Медициналық пунктердің жұмысын қалай бағалайсыз?

қанағаттанарлық – 966;

жақсы – 951;
жетілдіру қажет – 310.

Талдау: Медициналық пункттердің жұмысы жалпы оң бағаланған, дегенмен бір бөлігі жетілдіру қажет деп есептейді.

Ұсыныс:

- Медициналық қызмет көрсету сапасын арттыру;
- Алғашқы медициналық көмек бойынша ақпараттық жұмыстар жүргізу;
- Жұмыс кестесінің қолжетімділігін қамтамасыз ету.

5. Емтихан кезінде жемқорлық әрекеттері байқалды ма?

жоқ, байқалмады – 1 485;
көрген жоқпын – 636;
иә, кейде байқалды – 106.

Талдау: Жемқорлық фактілерін байқағандар саны аз болғанымен, мәселе толық жойылды деп айтуға болмайды.

Ұсыныс:

- Академиялық адалдықты насихаттау;
- Емтихан кезеңінде түсіндіру жұмыстарын жалғастыру;
- Анонимді кері байланыс тетіктерін дамыту.

6. Университеттегі тәртіп, әдеп мәдениеті деңгейі

жоғары – 1 336;

орташа – 832;

төмен – 59.

Талдау: Студенттердің көпшілігі тәртіп пен әдеп мәдениетін жоғары және орташа деп бағалаған, төмен көрсеткіш аз.

Ұсыныс:

- Тәрбие және мәдени іс-шараларды жүйелі өткізу;
- Университет этика кодексін түсіндіру;
- Алдын алу жұмыстарын күшейту.

7. Университетте қолдау қажет болған жағдайда кім көмектеседі?

куратор – 1 597;

декан – 77;

староста – 491;

психолог -62.

Талдау: Куратордың рөлі өте жоғары, психологқа жүгіну деңгейі төмен.

Ұсыныс:

- Психологиялық қызметтің қолжетімділігін арттыру;
- Куратор мен психологтың бірлескен жұмысын ұйымдастыру;
- Студенттерге қызмет түрлерін таныстыру.

8. Куратор өткізетін тәрбие сағаттары тақырыптары жеткілікті ме?

иә – 2 101;

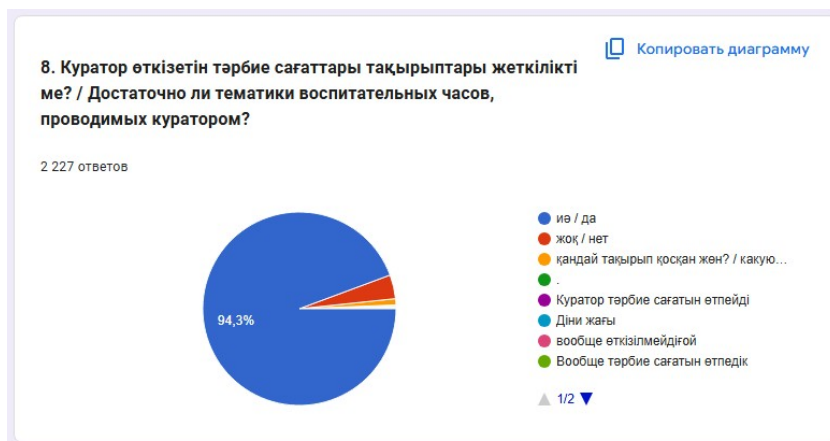
жоқ – 89;

қандай тақырып қосқан жөн? (Вообще тәрбие сағатын өтпедік; Қашан соңғы рет болғаны есімбе емес; Куратор тәрбие сағаты өткізедіме? Енді естіп тұрмын, мүлдем өтпеген бізге; мүлде отпейди танымамызда ким екенін - сол қалыпты көшірілді).

Талдау: Жалпы қанағаттану жоғары, алайда кейбір топтарда тәрбие сағаттарының жүйесіздігі байқалады.

Ұсыныс:

- Тәрбие сағаттарының орындалуын бақылау;
- Бірыңғай тақырыптық жоспар әзірлеу;
- Кураторлардың жауапкершілігін арттыру.

9. Университеттегі білім сапасына көңіліңіз тола ма?

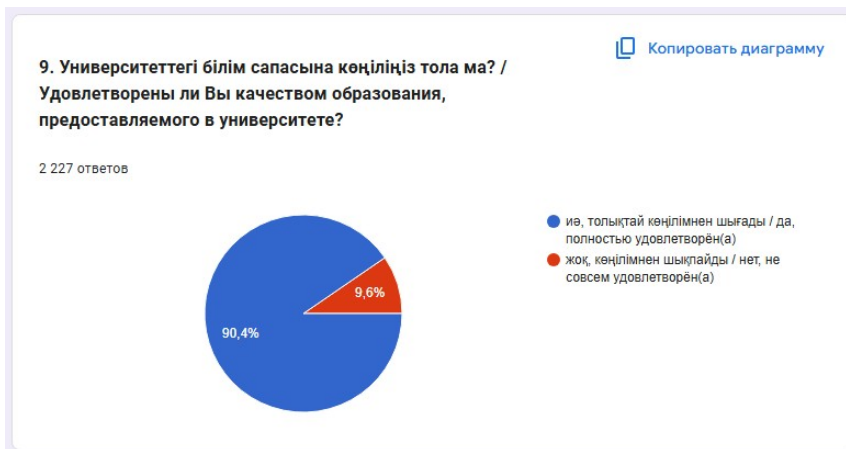
иә, толықтай көңілімнен шығады – 2 014;

жоқ, көңілімнен шықпайды – 213.

Талдау: Білім сапасына қанағаттану деңгейі өте жоғары, бұл оқу процесінің тиімділігін көрсетеді.

Ұсыныс:

- Оқу сапасын сақтап қалу және жетілдіру;
- Студенттердің кері байланысын ескеру;
- Оқытушылардың біліктілігін арттыруды жалғастыру.

10. Шығармашылық үйірмелер туралы хабардарсыз ба?

иә, қатысамын – 513;

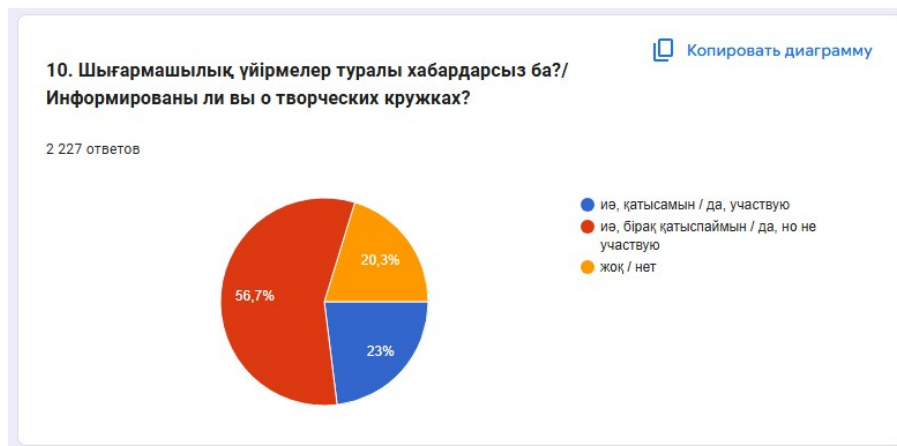
иә, бірақ қатыспаймын – 1 263;

жоқ – 451.

Талдау: Студенттердің бір бөлігі үйірмелерге қатыспайды немесе мүлдем хабарсыз.

Ұсыныс:

- Ақпараттандыруды күшейту;
- Үйірмелер жәрмеңкесін өткізу;
- Студенттердің қызығушылығын зерттеу.

11. Студенттік ұйымдар туралы білесіз бе?

иә – 1 757;

ұйым мүшесімін – 124;

жоқ – 346.

Талдау:

Ақпараттанғандар көп болғанымен, ұйым мүшелерінің саны төмен.

Ұсыныс:

- Студенттік ұйымдардың жұмысын насихаттау;
- Белсенді студенттерді тарту;
- Ұйымдар қызметін қолдау.

12. Кәмелетке толмағандар түнгі 22.00-ден таңғы 06.00-ге дейін ойын-сауық мекемелерде және көшеде жүргендігі үшін айыппұл салынатындығы туралы білесіз бе?
иә – 2 142;
жоқ – 47;
білмеймін – 38.

Талдау: Құқықтық нормаларды білетін студенттер үлесі жоғары.

Ұсыныс:

- Құқықтық түсіндіру жұмыстарын жүйелі жалғастыру;
- Ақпараттық материалдарды жаңарту.

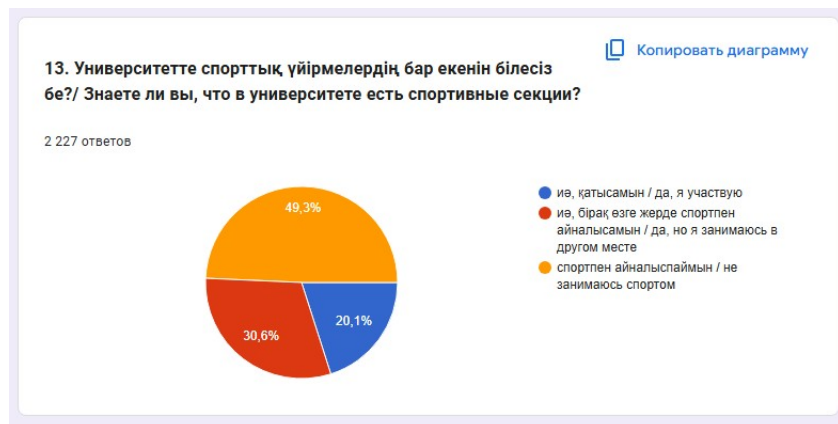

13. Университетте спорттық үйірмелердің бар екенін білесіз бе?
иә, қатысамын – 447;
иә, бірақ өзге жерде спортпен айналысамын – 682;
спортпен айналыспаймын – 1 098.

Талдау: Спортқа қатысу деңгейі төмен, белсенділік жеткіліксіз.

Ұсыныс:

- Спорттық іс-шараларды жандандыру;
- Денсаулықты нығайту бағдарламаларын енгізу;
- Қатысушыларды ынталандыру.

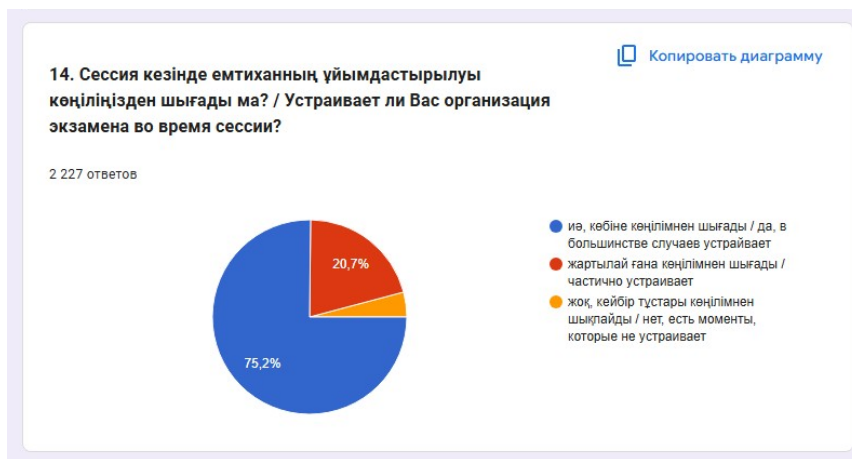

14. Сессия кезінде емтиханның ұйымдастырылуы көңіліңізден шығады ма?
иә, көбіне көңілімнен шығады – **1 674**;
жартылай ғана көңілімнен шығады – 461;
жоқ, кейбір тұстары көңілімнен шықпайды – 92.

Талдау: Ұйымдастыру деңгейі жалпы оң бағаланған.

Ұсыныс:

- Қалыптасқан тәжірибені сақтау;
- Ұсақ кемшіліктерді жою бойынша ұсыныстарды ескеру.

15. Құмар ойындардың адам өміріне зиян тигізуі мүмкін екенін білесіз бе?
иә, білемін – **2 089**;
жоқ, аздап қана білемін – 57;
естігенмін – 57;
жоқ, білмеймін – 24.

Талдау: Хабардарлық жоғары, негізгі қауіп ретінде психологиялық тәуелділік аталған.

Ұсыныс:

- Алдын алу шараларын жалғастыру;
- Психологтармен бірлескен түсіндіру жұмыстарын күшейту.

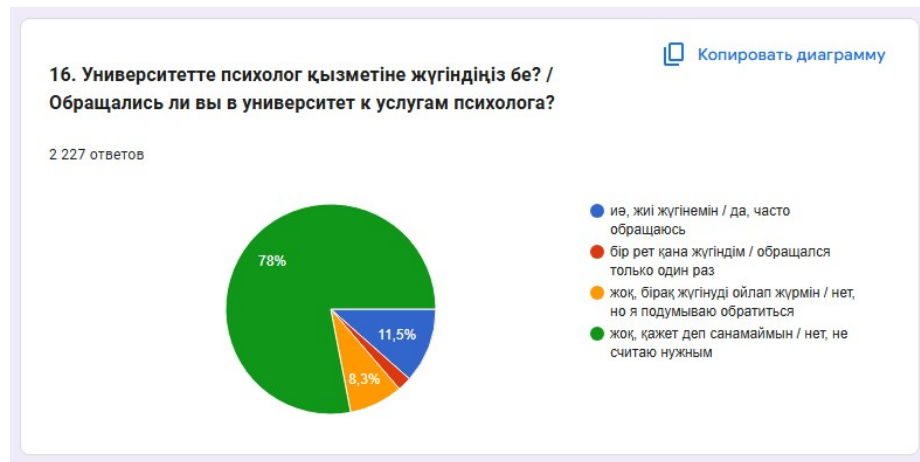
16. Университетте психолог қызметіне жүгіндіңіз бе?

иә, жиі жүгінемін – 257;
бір рет қана жүгіндім – 48;
жоқ, бірақ жүгінуді ойлап жүрмін – 184;
жоқ, қажет деп санамаймын – **1 738**.

Талдау: Психологиялық қызметке жүгінушілер саны төмен.

Ұсыныс:

- Сенім деңгейін арттыру;
- Анонимді кеңес беру жүйесін енгізу;

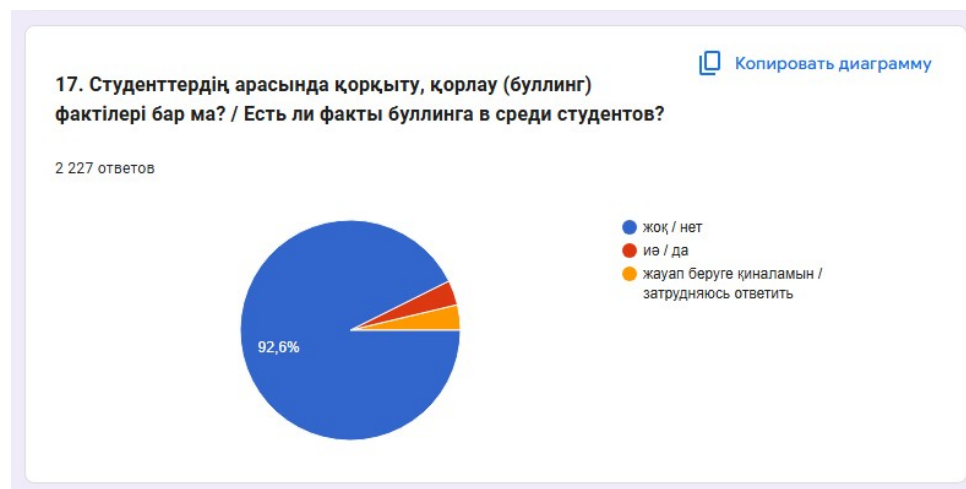
17. Студенттердің арасында қорқыту, қорлау (буллинг) фактілері бар ма?

жоқ – **2 063**;
иә – 81;
жауап беруге қиналамын – 83.

Талдау: Буллинг бар екенін көрсеткен және жауап беруге қиналған студенттер бар.

Ұсыныс:

- Буллингтің алдын алу бағдарламасын күшейту;
- Анонимді шағым тетіктерін енгізу;
- Тәрбие сағаттарында тақырыпты көтеру.

18. Университет аумағындағы интернет пен Wi-Fi қолжетімділігі қаншалықты тиімді?

өте жақсы жұмыс істейді – 545;

жақсы, кейде баяулайды – 795;

жиі үзіліп қалады – 887.

Талдау: Жиі үзіліп қалу мәселесі студенттердің наразылығын тудырады.

Ұсыныс:

- Техникалық инфрақұрылымды жаңарту;
- Интернет жылдамдығын арттыру;
- Жүйелі техникалық бақылау жүргізу.

19. Құмар ойынның ең қауіпті зияны қандай деп ойлайсыз?

психологиялық тәуелділік – 1 241;

қаржылық шығын – 405;

отбасы мәселелері – 108;

қылмысқа бару қаупі – 322;

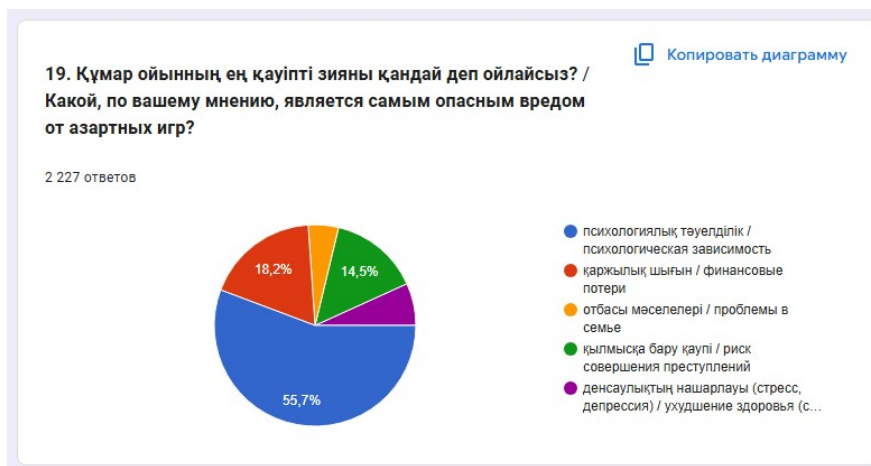
денсаулықтың нашарлауы (стресс, депрессия) – 151.

Талдау: Сауалнама нәтижелері студенттердің басым бөлігі құмар ойындардың ең қауіпті салдары ретінде **психологиялық тәуелділікті** атап өткенін көрсетті. Бұл студенттердің құмар ойындардың адам психикасына ұзақ мерзімді және ауыр әсер ететінін жақсы түсінетінін білдіреді. Сонымен қатар, едәуір бөлігі **қаржылық шығынды** және **қылмысқа бару қаупін** маңызды қауіп ретінде көрсеткен, бұл құмар ойындардың әлеуметтік және құқықтық салдарлары туралы хабардарлықтың бар екенін аңғартады. Денсаулықтың нашарлауы мен отбасы мәселелерін таңдағандар саны салыстырмалы түрде аз болғанымен, бұл факторлар құмар ойындарға тәуелділіктің салдары ретінде кеш пайда болатындықтан, студенттер тарапынан жеткілікті деңгейде бағаланбай отырғаны байқалады.

Ұсыныс:

- Құмар ойындарға тәуелділіктің **психологиялық салдары** туралы ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын күшейту;
- Қаржылық сауаттылықты арттыруға бағытталған семинарлар мен дәрістер ұйымдастыру;
- Құмар ойындардың **құқықтық салдары мен қылмысқа алып келу қаупі** жөнінде профилактикалық кездесулер өткізу;

- Психологтардың қатысуымен стресс, депрессия және тәуелділік мәселелері бойынша тренингтер жүргізу;
- Отбасы құндылықтары мен әлеуметтік жауапкершілікке бағытталған тәрбие сағаттарына аталған тақырыптарды енгізу.

ЖАЛПЫ ҚОРЫТЫНДЫ

Сауалнама нәтижелері бойынша университеттегі әлеуметтік ахуал тұрақты, алайда тәрбие жұмысы, психологиялық қолдау, инфрақұрылым және студенттердің бос уақытын ұйымдастыру бағыттарында **нақты әрі жүйелі шараларды күшейту қажеттілігі** анықталды.

ЖАЛПЫ ҰСЫНЫСТАР

- 1. Әлеуметтік және психологиялық қолдауды күшейту**
 - o Психологиялық қызметтің қолжетімділігі мен сенімділігін арттыру;
 - o Анонимді кеңес беру және ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын кеңейту.
- 2. Тәрбие және профилактикалық жұмыстарды жетілдіру**
 - o Кураторлық тәрбие сағаттарының жүйелі өтуін бақылау;
 - o Құмар ойындар, буллинг, құқық бұзушылықтардың алдын алу тақырыптарын тұрақты түрде қамту.
- 3. Инфрақұрылым сапасын арттыру**
 - o Университет аумағындағы интернет және Wi-Fi желісінің техникалық жағдайын жақсарту;
 - o Асхана қызметіне мониторинг жүргізу және әлеуметтік баға саясатын қарастыру.
- 4. Студенттердің бос уақытын тиімді ұйымдастыру**
 - o Спорттық және шығармашылық үйірмелер туралы ақпараттандыруды күшейту;
 - o Студенттердің қызығушылығына сәйкес жаңа үйірмелер мен іс-шараларды ұйымдастыру.
- 5. Академиялық адалдық пен тәртіпті сақтау**
 - o Емтихан кезеңінде академиялық адалдық қағидаттарын насихаттау;
 - o Жемқорлықтың алдын алу бойынша түсіндіру жұмыстарын жалғастыру.
- 6. Кері байланыс жүйесін жетілдіру**
 - o Студенттердің ұсыныстары мен пікірлерін тұрақты түрде жинау;

- о Алынған деректерді әлеуметтік және тәрбие жұмыстарына негіз ретінде пайдалану.